

**ANAYASA MAHKEMESİ KARARI**Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:**BİRİNCİ BÖLÜM  
KARAR****ADNAN MUTLU BAŞVURUSU****Başvuru Numarası** : 2022/88206**Karar Tarihi** : 12/6/2025**Başkan** : Hasan Tahsin GÖKCAN**Üyeler** : Recai AKYEL

Yusuf Şevki HAKYEMEZ

İrfan FİDAN

Yılmaz AKÇİL

**Raportör** : Abdurrahman Remzi AKPINAR**Başvurucu** : Adnan MUTLU**Vekili** : Av. Serdar ÖZDEN**I. BAŞVURUNUN ÖZETİ**

1. Başvuru, 8/3/2012 tarihli ve 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında verilen tedbir kararı nedeniyle aile hayatına saygı hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

2. Başvurucu ile R.K. 26/5/2010 tarihinde evlenmiş,15/5/2015 tarihinde müşterek çocukları F. ve T. doğmuştur.

3. 20/3/2017 tarihinde başvuru babanın çocuğu F.yi darbettiği iddia edilmiştir. Bu olayla ilgili yapılan yargılama sonucunda kasten yaralama suçundan verilen mahkûmiyet hükmü 18/1/2022 tarihinde kesinleşmiştir.

4. Öte yandan R.K. 30/3/2017 tarihinde boşanma davası açmıştır. Bu davada verilen boşanma kararı 12/11/2019 tarihinde kesinleşmiştir. Bu kararla müşterek çocukların velayeti anneye verilmiş, baba ile de çocuklar arasında kişisel ilişki kurulmasına karar verilmiştir. Buna göre *"baba ile (her ayın 1. ve 3. pazar günü, babalar günü ve dini bayramların 2. günü 12:00 ve 15:00 saatleri arasında anne evinden alınıp anne evine teslim edilmek suretiyle) şahsi ilişki tesisine"* hükmedilmiştir.

5. Başvurucu 10/4/2019 tarihinde, çocukların yaşlarının büyüdüğünü belirterek fiziksel gelişmelerinin olumsuz etkilenmemesi için her ayın 1. ve 3. hafta sonları saat 09.00 ile 18.00 arasında kişisel ilişki kurulması talebiyle dava açmıştır. Anne ise 29/4/2019 tarihinde karşı dava açarak başvuru baba ile çocuklar arasında kurulan kişisel ilişkinin kaldırılmasını talep etmiştir. Talepleri değerlendiren Ankara Batı 6. Aile Mahkemesi sosyal inceleme raporu aldırmıştır. Bu raporda annenin tekrarlayan koruma talepleri sonucu süre uzatımına gidilmesi nedeniyle baba ve çocuklar arasında kurulan kişisel ilişkinin fiili olarak

ortadan kalktığı, ayrıca başvuru ve müşterek çocuklar arasında kişisel ilişkinin kaldırılmasını gerektirecek bir bulgunun olmadığı ve yatılı olmayacak şekilde kişisel ilişki kurulmaya devam edilmesinin çocukların yüksek yararına olacağı ifade edilmiştir.

6. Ankara Batı 6. Aile Mahkemesi 2/7/2020 tarihinde söz konusu raporu, çocukların yaşlarını, engel durumlarını ve üstün yararlarını gözeterek kişisel ilişkinin aynen devamının gerektiği sonucuna ulaşmış; davaların reddine karar vermiştir. Tarafların karara karşı istinaf kanun yoluna başvurmaları üzerine hüküm 22/10/2020 tarihinde kesinleşmiştir.

7. Bu süreçte anne R.K.'nın talebi üzerine 2019 yılından beri çeşitli tarihlerde 6284 sayılı Kanun kapsamında başvuru aleyhine tedbir kararları verilmiştir.

8. Son olarak başvuruya konu dosyada R.K. 2/2/2022 tarihinde yine koruma talebinde bulunmuştur. Ankara 2. Aile Mahkemesi 3/2/2022 tarihinde talebi kabul etmiş ve 6284 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında altı ay süreyle başvuru aleyhine önleyici tedbir kararı vermiştir. Anılan kararda; başvurunun eski eşinin konutuna, okuluna, işyerine yaklaşmaması, eski eşini sair araçlarla rahatsız etmemesi gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca şiddete uğramamış olsa bile eski eşinin yakınlarına, tanıklarına ve kişisel ilişki kurulmasına ilişkin hâller saklı kalmak üzere çocuklarına yaklaşmaması da anılan tedbirler içinde sayılmıştır.

9. Başvuru, tedbir kararına itiraz etmiştir; itiraz dilekçesinde, evli oldukları dönemde eski eşinin müşterek çocuklarını darbettiği şeklindeki asılsız ve soyut iddiaları sonucunda hakkında ceza davası açılarak mahkûm edildiğini ve aleyhine uzaklaştırma kararı verildiğini belirtmiştir. Bununla birlikte verilen uzaklaştırma kararlarının pek çok kez uzatılması nedeniyle kişisel ilişki kurma hakkı olduğu çocuklarıyla üç yıldır görüşemediğini belirterek aleyhine verilen tedbir kararının kaldırılması gerektiğini ifade etmiştir.

10. Ankara 3. Aile Mahkemesi (Mahkeme) 18/2/2022 tarihinde itirazın reddine kesin olarak karar vermiş; kararın gerekçesinde başvurunun müşterek çocuk F.'ye yönelik gerçekleştirdiği kasten yaralama eylemi nedeniyle Ankara Batı 1. Asliye Ceza Mahkemesinde yargılandığını ve ceza aldığını, söz konusu kararın istinaf incelemesinde olduğunu belirterek mezkûr kararda usul ve kanuna aykırı bir durum olmadığını belirtmiştir.

11. Başvuru 27/9/2022 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

12. Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) aracılığıyla erişilen bilgi ve belgeler çerçevesinde, Ankara Batı 1. Asliye Ceza Mahkemesinde müşterek çocuğa yönelik kasten yaralama suçundan yapılan yargılama sonucunda başvuru hakkında mahkûmiyet kararı verildiği, istinaf kanun yolunda onanan kararın 18/1/2022 tarihinde kesinleştiği görülmüştür.

13. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

## II. DEĞERLENDİRME

14. Başvurucu; eski eşinin asılsız beyanları esas alınarak 6284 sayılı Kanun kapsamında aleyhine tedbir kararları verildiğini, bu tedbirler arasında çocuklarına yaklaşmama tedbirinin de olduğunu, daha önce verilen tedbir kararları nedeniyle çocuklarıyla zaten üç yıldır görüşemediğini, onlarla iletişiminin kesildiğini ifade etmiştir. Ayrıca somut olaya konu tedbir kararına karşı itirazda bulunmasına rağmen itirazının değerlendirilmediğini, bu konuda bir karar verilmediğini iddia etmiştir. Sonuç olarak tedbir kararı nedeniyle çocuklarıyla kişisel ilişki kurma hakkının engellendiğini belirterek aile hayatına saygı hakkının, gerekçeli karar hakkının ve ayrımcılık yasağının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

15. Adalet Bakanlığı görüşünde, mevcut başvuruda Anayasa ve ilgili mevzuat hükümleri, Anayasa Mahkemesi içtihadı ve somut olayın kendine özgü koşullarının dikkate alınması gerektiği bildirilmiştir. Başvurucu, bu görüşe karşı önceki beyanlarını tekrar ederek verilen tedbir kararı nedeniyle çocuğun üstün yararının gözardı edildiğini ifade etmiştir.

16. Başvurucunun şikâyetlerinin bir bütün hâlinde Anayasa'nın 20. ve 41. maddelerinde düzenlenen aile hayatına saygı hakkı bağlamında ele alınması gerekir (C.K. [1. B.], B. No: 2016/3114, 18/7/2019, § 28; *Bahadır Üney ve diğerleri* [GK], B. No: 2018/4453, 10/3/2022, § 48).

17. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan aile hayatına saygı hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

18. Somut olayda başvurucunun şikâyetlerinin özünün aleyhine verilen çocuklara yaklaşmama tedbiri nedeniyle çocuklarla görüşememesine, onlarla ilişkisinin kesintiye uğramasına yönelik olduğu anlaşılmıştır. Ebeveyn ve çocuk arasındaki aile yaşamının anne ve babanın birlikte yaşamamaları veya ortak yaşama son vermeleri ya da çocuğun kamu koruması altına alınması sonrasında da devam edeceği açıktır. Devletin pozitif tedbirler alma yükümlülüğü konusunda Anayasa'nın 20. ve 41. maddeleri anne, baba ve çocuk arasındaki bağın devamlılığını sağlamak üzere tedbirler alınmasını isteme hakkını ve kamusal makamların bu tür tedbirleri alma yükümlülüğünü içermektedir. 41. maddede her çocuğun yüksek yararına aykırı olmadıkça anne ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve ilişkiyi sürdürme hakkına sahip olduğu açıkça belirtilmektedir (*Serpil Toros* [2. B.], B. No: 2013/6382, 9/3/2016, § 67; *Selim Adıyaman* [2. B.], B. No: 2013/8846, 9/3/2016, § 45).

19. Bununla birlikte 6284 sayılı Kanun şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi altında olan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir. Anılan Kanun hâkime başvuruya konu olayları, ileri sürülen tehdidin boyutunu ve başvurucunun kişisel koşullarını bir bütün olarak değerlendirerek şiddetin önlenmesi amacıyla gerekli tedbirleri alma konusunda geniş takdir yetkisi vermektedir.

20. Öte yandan 6284 sayılı Kanun'da düzenlenen tedbir kararlarının verildiği anda infaz kabiliyetini haiz olması nedeniyle Kanun'da amaçlanan *acil müdahale* olgusunun bu aşamada sağlanacağı bu amacın gerçekleşmesi adına tedbir kararında şiddetin var olduğuna

yönelik kanaate nasıl ulaşıldığının açıklanmasının yani gerekçe açısından daha esnek bir yaklaşım usulünün benimsenebileceği ancak bu yaklaşıma ait sınırın olayların özelliğine göre hakkın özüne zarar vermeyecek düzeyde belirlenmesinin de gerekli olduğu açıktır. Bu kapsamda söz konusu kararlarda yer verilen gerekçelerde, ileri sürülen zarar riski ve olgulara göre talebin ilgili mevzuat çerçevesinde kabul görmesi için temel unsurları taşıyıp taşımadığının ortaya konulması yeterli olacaktır (*Salih Söylemezoğlu* [1. B.], B. No: 2013/3758, 6/1/2016, § 39).

21. Bu bağlamda anılan Kanun tarafından aile mahkemesine verilen şiddetin önlenmesine dair takdir yetkisi kapsamında şiddetle ilgili iddianın mutlak olarak kanıtlanmasının beklenmesinin Kanun'un amacına uygun olmadığı söylenebilir. Ancak tedbir kararı veren ve tedbir kararlarına yapılan itirazları inceleyen mahkemelerin iddiaları bir bütünlük içinde değerlendirilerek yeterli gerekçeyle tedbirin gerekliliğini ortaya koymaları gerekir. Nitekim derece mahkemeleri, taraflarca ileri sürülen tüm iddialara yanıt vermek zorunda değilse de (*Yasemin Ekşi* [1. B.], B. No: 2013/5486, 4/12/2013, § 56) başvuru konusu olayda olduğu gibi aciliyet unsurunun ortadan kalktığı ve başvurusunun itirazlarını sözlü olarak sunmadığı itiraz aşamasında tek taraflı iddiaya dayanılarak verilen tedbirlerin yerindeliğini itiraz edenin ileri sürdüğü beyan ve deliller çerçevesinde her iki taraf için öngörülen hak ve menfaat dengesini de gözetenerek değerlendirilmelidir (*Salih Söylemezoğlu*, § 40).

22. Somut olayda başvuru aleyhine 6284 sayılı Kanun kapsamında 2019 yılından beri farklı sürelerde tedbir kararları verildiği görülmüştür. Son olarak başvuruya konu tedbir kararına yapılan itiraz 2017 yılında müşterek çocuk F.ye karşı gerçekleştirdiği eylem nedeniyle başvurusunun kasten yaralama suçundan aldığı mahkûmiyet hükmü gerekçe gösterilerek reddedilmiştir.

23. Bu noktada koruma kararında herhangi bir gerekçeye yer verilmediği sabittir (bkz. § 8). İtirazı inceleyen mahkeme ise gerekçesinde sadece 2017 yılında yaşanan darp olayına değinmiştir. Hâlbuki bu darp olayından sonra boşanma davası görülmüş ve 2019 yılında ayda iki kez, hafta sonları, üçer saat baba ile çocuklar arasında kişisel ilişki kurulmasına karar verilmiştir. Üstelik bu davadan sonra anne, baba ile çocuklar arasındaki kişisel ilişkinin kaldırılmasını talep etmiş ancak tarafların kanun yoluna başvurmaması suretiyle kesinleşen kararda mahkemece kişisel ilişkinin aynen devamının çocukların üstün yararına uygun olduğu tespit edilerek bu talep reddedilmiştir. Söz konusu kararlara sosyal hizmet uzmanı raporları dayanak alınmıştır. Dolayısıyla 2017 yılındaki bir olaya dayanılarak, sonraki kesinleşmiş mahkeme kararları gözetilmeden yeni tedbir kararlarına hükmedilmesi söz konusu tedbir kararlarının çocuklar ve başvuru arasında tesis edilen kişisel ilişkinin uygulanmasına olan etkisinin değerlendirilmediğini ve aile hayatına saygı hakkının gerekleri konusunda ilgili ve yeterli bir gerekçenin ortaya konulmadığını göstermektedir.

24. Bunun yanında başvuru, bu koruma kararları sebebiyle üç yıldır çocuklarını göremediğinden yakınmaktadır. UYAP'tan sorgulandığında 2019 yılından beri verilen çok sayıda tedbir kararı bulunmaktadır. Bu başvuru da ilk tedbir kararı üzerine değil verilen söz konusu tedbir kararlarının devamı niteliğindeki bir karar üzerine yapılmıştır. Dolayısıyla tedbirin bu kadar uzun sürdürülmesine yol açan devam kararlarında, şiddete neden olabilecek yeni bir olgunun mevcut olup olmadığının ilk tedbir kararına göre daha da ayrıntılı olarak incelenmesi beklenir. Buna rağmen böyle bir gerekçeye yer verilmemiş, yukarıda değinildiği üzere sadece 2017 yılındaki bir olayla sınırlı olarak başvurusunun itirazı incelenmiştir. Başvurusunun süreç içinde verdiği dilekçelerde tedbir kararlarının çok defa uzatıldığını, üç

yıldır çocuklarıyla görüşemediğini, bu tedbirin bir cezalandırmaya dönüştüğünü belirtmesine rağmen ilgili yargı mercilerince verilen kararlarda bu hususlarda ayrıca bir değerlendirme yapılmadığı anlaşılmıştır.

25. Son olarak söz konusu tedbir kararı kişisel ilişki kurulmasına engel teşkil etmese dahi -2019 yılından bireysel başvuru tarihine kadar geçen üç yılı aşan süre zarfında bu tedbir kararlarının sürekli olarak verildiği dikkate alındığında- artık sadece 2017 yılındaki bir olaya dayandırılmasının tek başına yeterli bir gerekçe olamayacağı açıktır. Üstelik bu olaydan sonra da çocuğun üstün yararı gereği kişisel ilişki kurulduğu sabittir. Dolayısıyla verilen şikâyetle konu tedbirin devamına dair kararda, mahkemelerce ilgili ve yeterli bir gerekçe gösterilmediği, bu bağlamda başvurunun aile hayatına saygı hakkının gerektirdiği devletin pozitif yükümlülüklerinin somut olayda yerine getirilemediği anlaşıldığından bu hakkın ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

26. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 20. maddesinde güvence altına alınan aile hayatına saygı hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

Recai AKYEL ve İrfan FİDAN bu görüşe katılmamışlardır.

### III. GİDERİM

27. Başvurucu, ihlalin tespit edilmesi ve 80.000 TL manevi tazminat talebinde bulunmuştur.

28. Başvuruda tespit edilen anayasal hak ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar ve zorunluluk bulunmaktadır. Anayasa'nın 148. ve 153. maddeleri ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. ve 66. maddeleri uyarınca ihlal kararının gönderildiği yargı mercilerinin yapması gereken iş, yeniden yargılama işlemlerini başlatıp Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında belirtilen ilkelere ve gerekçelere uygun biçimde yürütülecek yargılama sonunda hak ihlalinin nedenlerini gidererek yeni bir karar vermektir (yeniden yargılama konusunda bkz. *Mehmet Doğan* [GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018, §§ 54-60; *Aliğül Alkaya ve diğerleri* (2) [1. B.], B. No: 2016/12506, 7/11/2019, §§ 53-60, 66; *Kadri Enis Berberoğlu* (3) [GK], B. No: 2020/32949, 21/1/2021, §§ 93-100).

29. Öte yandan hak ihlali kararından Anayasa Mahkemesinin davanın sonucuyla ilgili olarak bir tutum sergilediği sonucu çıkarılmamalıdır. Anayasa Mahkemesince verilen hak ihlali kararı uyumsuzluğun sonuçlarından bağımsız olup davanın kabulüne, reddine ya da beraate veya mahkûmiyete karar verilmesi gerektiği anlamına gelmemektedir. Kural olarak yargılamanın her aşamasında olduğu gibi ihlalin sonuçlarını gidermek üzere yeniden yapılacak yargılama sonunda da delillerin dava ile ilişkisini kurma ve bunları değerlendirip sonuç çıkarma yetkisi ilgili mahkemelere aittir.

30. İhlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasının yeterli giderim sağlayacağı anlaşıldığından başvurunun manevi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

#### IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Aile hayatına saygı hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA OYBİRLİĞİYLE,

B. Anayasa'nın 20. maddesinde güvence altına alınan aile hayatına saygı hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE Recai AKYEL ve İrfan FİDAN'ın karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

C. Kararın bir örneğinin aile hayatına saygı hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere Ankara 2. Aile Mahkemesine (2022/497 D. İş, K.2022/496) GÖNDERİLMESİNE,

D. Başvurucunun tazminat talebinin REDDİNE,

E. 664,10 TL harç ve 30.000 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 30.664,10 TL yargılama giderinin başvurucuya ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvurunun Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 12/6/2025 tarihinde karar verildi.

## KARŞIOY

1. 8/3/2012 tarihli ve 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında verilen koruyucu tedbir kararının uygulanmasının müşterek çocuklarla kişisel ilişki kurma hakkını engellediği iddiasını içeren mevcut başvuruda, aile hayatına saygı hakkının ihlal edildiğine karar verilmiştir.

2. Çoğunlukça verilen kararın gerekçesinde; 6284 sayılı Kanun çerçevesinde başvuru baba aleyhine, başvurusunun eski eşi ve müşterek çocukların annesi R.K. ile müşterek çocuklar lehine verilen önleyici koruma kararının devamına ilişkin kararların çocukla baba arasında kişisel ilişki kurulamadığına ilişkin iddiaya yönelik ilgili ve yeterli bir gerekçe içermediği ve aile hayatına saygı hakkının gerektirdiği pozitif yükümlülüklerin yerine getirilmediği hususlarına dayanılmıştır.

3. Başvurucu baba aleyhine verilen tedbir kararının, çocuğa karşı şiddet iddiası üzerine ve bu iddianın ciddi olduğu gerekçesiyle çocuğun üstün yararı gözetilerek verildiği ve tedbirin devamına hükmedilmesinin gerekliliklerine ilişkin değerlendirmelerin süreç içinde yapıldığı anlaşılmaktadır. Yine söz konusu koruma kararına çocukla kişisel ilişki kurma halleri saklı tutulmak suretiyle hükmedildiği, başvurusunun tedbir kararına itiraz konusunda usule ilişkin güvencelerden yararlandırıldığı ve başvurusunun bu iddiasını ciddi görmesi halinde etkili önlemler alabilme imkanı bulunan yargı mercilerine başvurmadığı görülmektedir. çoğunluğun görüşüne katılmak mümkün değildir. Özetle, aşağıda ayrıntılandırılacak bu gerekçelerle çoğunluğun görüşüne katılmak mümkün değildir.

4. Başvuruya konu olayda, başvuru ile eski eşi R.K.'nın 2012 yılında doğan müşterek ikiz çocuklarının bulunduğu ve başvuru ile R.K.'nın 2019 yılında boşandıkları görülmektedir. Boşanma sürecinden bu yana çocukların velayeti anneye bırakılmış ve çocuklar ile başvuru baba arasında kişisel ilişki kurma hakkı yargı mercilerince aralıksız şekilde hukuken tesis edilmiştir. Bu konuda bir ihtilaf bulunmadığı açıktır. İhtilaf, kişisel ilişki kurma hakkının icrasının yeterli ve sağlıklı şekilde yapılamadığına ilişkindir. Başvurucu, bunun nedenini 6284 sayılı Kanun kapsamında aleyhine verilen koruyucu ve önleyici tedbir kararlarına dayandırmaktadır.

5. Bu noktada öncelikle çocuklar ve çocukların annesi R.K. lehine, başvuru baba aleyhine verilen söz konusu tedbir kararlarının nedenine ve uygulanması sürecine odaklanmak gerekir.

6. Başvurucu baba, müşterek çocuklardan biri olan F.ye karşı kasten yaralama suçunu işlediği iddiasıyla yargılanmış ve hakkında verilen mahkûmiyet hükmü 2022 yılında kesinleşmiştir. Müşterek çocukların annesi R.K.'nın talebi üzerine başvurusunun aleyhine olacak şekilde 2019 yılından itibaren farklı tarihlerde 6284 sayılı Kanun kapsamında önleyici koruma kararları verilmiş ve bu kararlarda çocukla kişisel ilişki kurulmasına ilişkin hâller saklı tutulmuştur. Ayrıca söz konusu koruma kararlarının bazıları hem anne R.K.'nın hem de müşterek çocukların lehine olacak şekilde verilmiştir. Anılan kararlarla, lehine koruma tedbirine hükmedilen kişilerin can güvenliklerinin, maddi ve manevi bütünlüklerinin korunmasının amaçlandığı açıktır. Zira 6284 sayılı Kanun'un amacı, şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların ve aile bireylerinin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlerin hayata geçirilmesidir. Söz

konusu yasal düzenlemenin kötüye kullanıldığını iddia eden başvuru, bu husustaki itirazlarını ve iddialarını ileri sürebileceği usule ilişkin güvencelerden yararlandırılmıştır.

7. Devletin pozitif yükümlülüklerinin sınırlarının en fazla genişlediği alanların başında doğal olarak çocukla ilgili konular gelmektedir. Gerek Anayasa'nın 20. maddesi gerekse ailenin korunmasını ve çocuk haklarını düzenleyen 41. maddesi, çocukların yararının korunması ve alınabilecek tüm tedbirlerin alınması konusunda devlete yükümlülükler yükler. Anayasa'nın 41. maddesine göre, aile Türk toplumunun temelidir ve Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle annenin ve çocukların korunması için gerekli tedbirleri almakla, bununla ilgili teşkilatı kurmakla mükellef kılınmıştır. Somut olaydaki gibi durumlarda, özellikle ebeveynler arasındaki çatışmaların yoğun olarak ortaya çıktığı çocukla kişisel ilişki kurulmasına ilişkin ihtilaflarda kamusal makamlardan başka devreye girebilecek ve çocuğun yararına çözümler sunabilecek bir aktör maalesef bulunmamaktadır. Devletin söz konusu yükümlülüklerini yerine getirmesi için de kimi zaman taraflarca doğru hukuki yollara başvurulması, somut durumda olduğu gibi çocukla kişisel ilişki kurulmadığı konusunda bir iddia varsa bu husustaki şikâyetlerin kişisel ilişkiyi kuran ve takip eden yargısal makamlara karşı ileri sürülmesi gerekir.

8. Günümüzde, boşanma sonrasında eşler arasında ortaya çıkan hukuki ihtilafların bir kısmı diğer tarafa maddi ve manevi zarar verme gayesiyle çıkarılabilmekte, üstelik bunların bazıları maalesef çocuklar üzerinden de yapılabilmektedir. Dürüstlük kuralı ve çocuğun üstün yararı başta olmak üzere hukukun genel ilkeleri bu tür girişimleri korumaz. Aksine çocuğun menfaatinin her durumda korunması amacı doğrultusunda hakkını kötüye kullanan taraf, çocuğun yararına aykırı olmadıkça bu konuda bir yaptırımla karşılaşmalıdır. Çocuğun menfaatlerini dikkate alarak hareket ettiğini iddia eden tarafların da bu yaklaşımlarını destekleyecek şekilde hareket etmeleri ve diğer tarafın çocuğun zararına olacak şekilde tavır ve tutum içinde olduğu durumlarda konuyla ilgili sonuç alınabilecek hukuki çareleri devreye sokmaları beklenir.

9. Devletin şiddete maruz kalma tehlikesi içinde olanların kişilerin can güvenliklerini korumakla yükümlü olduğu da tartışmasızdır. Devlet, kişilerin yaşam hakları ile maddi ve manevi varlıklarının korunması konusundaki pozitif yükümlülüklerini önleyici kararlar vermek suretiyle yerine getirirken başta çocukla kişisel ilişki kurma hakkı olmak üzere aile hayatına ilişkin bazı güvencelerin bu tedbirler nedeniyle etkilenmesi muhtemeldir. Bu noktada 6284 sayılı Kanun'un önleyici tedbir kararları konusunda çocuğun üstün yararının korunması gayesiyle, ebeveynlerin karşılıklı taraf olduğu durumları gözeterek kişisel ilişki kurma hallerini saklı tuttuğu görülmektedir. Somut olayda da başvurunun kişisel ilişki kurmaya ilişkin bu saklı tutulan hallerden yararlandırıldığı açıktır. Kaldı ki başvurunun müşterek çocuk F.yi darp ettiğine isnadıyla hakkında açılan ceza davası sürecinde verilen tedbir kararlarında dahi kişisel ilişki kurulmasına ilişkin hallerin saklı tutulmaya devam edildiği ve başvurunun kişisel ilişki kurma hakkının kaldırılmadığı görülmektedir.

10. Başvuru, çocuklarıyla kişisel ilişki kurma hakkına ilişkin verilen yargı kararının uygulanmadığına veya çocuklarıyla görüşmelerinin engellendiğine dair somutlaştırılmış bir iddiada da bulunmamıştır. Başvuru, fiili olarak aksayan bazı olumsuzluklardan söz etmekle yetinmiş ancak kişisel ilişki kurma hakkını tanıyan yargı mercilerine başvurulması halinde etkili şekilde çözülebilecek bu durumu belirtildiği şekilde çözme gayretine girmemiştir. Başvuru, temelde koruma kararları nedeniyle üç yıldır çocuklarını göremediğinden yakınmakta ise de bu iddiasını çocuklarla kişisel ilişkiyi kuran ilgili aile mahkemesinde ileri sürdüğüne ilişkin bir delil sunmamış ya da açıklamada

bulunmamıştır. Üstelik çocukla kişisel ilişki kurma hallerinin başvuru lehine saklı tutulması nedeniyle başvuru bu hakkın kullanımına neden olan kişilerin aleyhine olacak şekilde kişisel ilişkinin içeriğinin değiştirilmesini isteme veya velayete ilişkin taleplerini ileri sürme hakkı bulunmasına rağmen bu yönde bir girişimde bulunduğu da ortaya koymamıştır. Nitekim çocukla kişisel ilişki kurulmasına ilişkin kararın uygulanmadığı iddiasının ciddi olması durumunda ilgili aile mahkemelerine 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında başvurulması, başta anne ve çocuklar hakkında danışmanlık ve sağlık tedbiri uygulanması yönünde talepte bulunulması ve etkili sonuçlar alınması da mümkündür.

11. Bu anlamda başvurunun çocuklarla kişisel ilişki kuramadığına ilişkin iddiasıyla ilgili olarak bu konuda asıl etkili ve sonuç alıcı yol ve yöntemlere başvurmadığını not etmek gerekir. Anayasa Mahkemesi, *Cengiz Kılıç* ([2. B.], B. No: 2013/3181, 3/2/2016) kararında, 5395 sayılı Kanun kapsamında verilen koruyucu ve destekleyici tedbirlerin çocuğun bakımından sorumlu olan kişilere çocuk yetiştirmede, çocuklara da eğitim ve gelişimleri ile ilgili sorunlarının çözümünde yol gösterici olduğunu, ayrıca çocuğun fiziksel ve ruhsal sağlığının korunması ve tedavisi için gerekli geçici veya sürekli tıbbi bakım ve rehabilitasyon sağlamaya elverişli olduğunu belirtmiştir. Söz konusu kararda; çocuk ile anne hakkında verilen ve zorlayıcı nitelikte olmayan koruyucu ve destekleyici tedbirler ile anne ve çocuğa uzmanlarca danışmanlık ve takip hizmeti verilmesi, çocuğun tutumunun baba ile kişisel ilişki kurulmasına imkân sağlayabilecek seviyeye gelmesi, bunun için gerektiğinde baba ve çocuğun uzmanlar eşliğinde görüştürülmesi de dâhil olmak üzere uygun tüm adımların atılması konusunda mevzuatın birçok imkanı sağladığı da ifade edilmiştir (*Cengiz Kılıç*, § 105).

12. Somut olayda, şiddetin ya da şiddet tehlikesinin önlenmesi amacıyla uygulanan ve süre ile sınırlanan tedbirin müşterek çocuk F.nin maruz kaldığı eylem gözetildiğinde ilgililerin maddi ve manevi bütünlüklerinin korunması amacının gerçekleştirilmesi konusunda elverişli ve ölçülü olduğu kabul edilmelidir. Tedbir kararlarına karşı başvuru tarafından yapılan itirazlar neticesinde verilen kararların gerekçelerinde de başvurunun çocuğuna karşı gerçekleştirmiş olduğu kasten yaralama eylemi nedeniyle almış olduğu mahkûmiyet kararına vurgu yapıldığı görülmektedir.

13. Başvuruya konu edilen süreç bir bütün hâlinde değerlendirildiğinde; çocuğa karşı şiddet iddiası karşısında çocuğun üstün yararı kapsamında tedbire hükmedildiği, tedbirle ilgili yeterli ve ilgili gerekçe ile gerekliliklerin ortaya konulduğu, bununla birlikte başvurunun tedbire itiraz edebildiği ve usul güvencelerinden yararlandığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla ilgili yargı mercilerince ulaşılan sonucun aile hayatına saygı hakkı bağlamında başvurunun çocukları ile görüşmesine engel olacak nitelikte olmadığı, hem çocukların maddi ve manevi bütünlüklerinin korunması ve hem de babalarıyla kişisel ilişki kurabilmesi gayesiyle hareket edildiği, kamusal makamlarca çatışan menfaatlerin dengelenmesi gayretinde olduğu değerlendirilmektedir. Kaldı ki başvurunun kişisel ilişki kurma hakkının uygulanmadığına ilişkin iddialarını başta kişisel ilişkinin içeriğinin değiştirilmesi ya da anne veya çocuklar hakkında 5395 sayılı Kanun kapsamında bazı tedbirler alınması talebiyle ileri sürebileceği yollara başvurmadağı da açıktır. Başvuru fiili durumdaki bazı sorunlara işaret etmekle yetinmiş ancak bu hususta çözüm bulabileceği yollara başvurma gayreti içinde olmamıştır. Neticede, mevcut şartlar altında ilgili yargı mercilerince devletin pozitif yükümlülüğü bağlamında özellikle çocuğun üstün yararını gözetecek ve somut olayın koşullarında diğer aile bireylerinin hakları arasında adil bir dengenin kurulmasını sağlayacak nitelikte kararlar verildiği değerlendirilmektedir.

14. İzahl edilen gerekçelerle başvurunun aile hayatına saygı hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiasının açıkça dayanaktan yoksun olduğuna karar verilmesi gerektiği düşüncesiyle çoğunluğun ulaştığı sonuca katılmıyoruz.

Üye  
Recai AKYEL

Üye  
İrfan FİDAN